

דעת היום / ד"ר אופירה אילון

רק עושים רווח

אנרגית רווח נחשבת מקור אנרגיה מתחדשת, הצומחת בקצב גידול עולמי הגבוה ביותר בתחומי האנרגיה, 23% קצב גידול שנתי בממוצע ב-15 השנים האחרונות. אירופה מובילה את העולם עם 48,545 מגה וואט מותקנים (65% מהכמות המותקנת בעולם), כש-50% מההתקנות החדשות ב-2006 היו בגרמניה וספרד. גרמניה הגיעה בשנת 2006 לכושר יצור של 20,621 מגה וואט (6% מצריכת החשמל) ושואפת להפיק עד שנת 2010 כ-12.5% מצריכת החשמל שלה באמצעות רווח. כושר הייצור הכרוך בספרד הוא 11,621 מגה וואט כאשר אנרגית הרווח מספקת כיום כ-9% מצריכת החשמל של ספרד.

דנמרק נחשבת מהמובילות בתחום עם אספקה של 25% מצריכת החשמל באמצעות אנרגית רווח. כמו כן, במדינות נוספות באירופה כמו צרפת, אנגליה ואירלנד היו התקנות משמעותיות בשנים האחרונות.

ארה"ב היא המובילה בעולם בכושר הפקה מותקן חדש, כשבשנת 2007 הותקנו 3,000 מגה וואט, המעמיד את סך ההספק המותקן בארה"ב על קצת מעל 12,000 מגה וואט. גם באסיה היו בשנים האחרונות התקנות משמעותיות בתחום אנרגית הרווח כאשר שם מובילות הודו וסין.

בינואר 2008 התקיימה בלונדון סדנה שאורגנה על-ידי נאט"ו וביה"ס לכלכלה בלונדון, LSE, בנושא הגברת הביטחון במזרח התיכון על-ידי שיתוף פעור לה בינלאומי בתחום האנרגיה המתחדשת. משתתפים מירדן, מצרים, אלג'יר, מרוקו וכמובן מישאל הצ'יגו תמונת מצב מעודכנת של צריכת האנרגיה, סל הדל-

קים, יעדים לשימוש באנרגיה מתחדשת ומדיניות להשגת יעדים אלה.

כך למשל ירון הציבה יעד לספק 5% מצריכת האנרגיה שלה ממקורות מתחדשים עד 2015. דומה שהמדינה המעניינת ביותר, אשר הציבה לעצמה יעד שאפתני לספק 11% מהאנרגיה שלה ממקורות

במרוקו כבר מבינים כי כחלק מהעולם הגלובלי התקנות של אנרגיה מתחדשת הם חלק הכרחי מכללי המשחק הפוליטי כיום. ומה אצלנו?

מתחדשים כבר ב-2011, היא מרוקו.

קצת מעל 30 מיליון תושבים צורכים בממוצע עשיית רית מצריכת האנרגיה לנפש באירופה, מבינים כי כחלק מהעולם הגלובלי, ואף יותר מכך כחלק מאירופה אליה הם שואפים להשתייך, התקנות של אנרגיה מתחדשת הם חלק הכרחי כיום מכללי המשחק הפוליטי.

הנחיה מפורשת של מלך מרוקו, מוחמד השישי, טלטלה את כל משרדי הממשלה בחיפוש אחר הטכנולוגיה

גיה המתחדשת המתאימה למרוקו. אמנם מרוקו נמצאת באיזור בו השמש מכה בעצימות גבוהה ולכן, אנרגיה סולארית נראית כחלופה מתאימה, אך מסתבר כי דווקא מיקומה של מרוקו על חוף האוקיינוס האטלנטי ובעיקר בחלק הדרום מערבי של המדינה, מעמיד אותה כמועמד רת מצוינת להתקנה מסיבית של טורבינות רווח. בחלק קים אלה של המדינה, המיושבים בדלילות רבה, יש רווח כמעט קבועה בעוצמה של 9 מטר לשנייה. כל משרדי הממשלה הרלוונטיים לומדים כיום את נושא אנרגיה

גית הרווח, כשהמטרה היא לא לקנות טכנולוגית מדף מרנמרק או מגרמניה, אלא ללמוד ולייצר את הטורבינות במרוקו עצמה. לאור נחישות הפקידים ממרוקו, אשר הציגו את היוזמה, נראה כי בעתיד הלא רחוק נראה את שולי מדבר סהרה מכוסים בטורבינות רווח, פשוט משום שהמלך אמר. עולה השאלה מה לגבי ישראל. ישראל, שלא עמדה ביעדיה שלה לספק 2% אנרגיה ממקורות מתחדשים עד 2007, עדכנה לא מזמן את היעד והציבה אותו על 10% בשנת 2020 (עם יעד ביניים של 5% בשנת 2016).

הכותבת היא מרצה בכירה בחוג לניהול משאבי טבע וסביבה באוניברסיטת חיפה ומרכזת תחום אנרגיה וסביבה במוסד שמואל נאמן בטכניון

צילום: קובי קוטור